

HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN
Hürriyetçi Eğitim ve Bilim Çalışanları Sendikası
GENEL MERKEZİ

Sayı : GNM/ 74

13/04/2026

**Konu : Mesleki Eğitim Merkezlerinde (MESEM) Uygulanan
Konum Tabanlı Dijital Takip Sistemi Hakkında**

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
(Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü)

İlgi:

- a) 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
- b) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
- c) T.C Anayasası (m. 17, 20, 42, 48)

Bilindiği üzere, Mesleki Eğitim Merkezlerinde (MESEM) görev yapan teknik öğretmenlerin, çırak ve kalfa öğrencilerin işletmelerde yürüttükleri eğitim süreçlerini denetlemek amacıyla gerçekleştirdikleri saha ziyaretlerinin, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından pilot uygulama olarak başlatılan konum tabanlı dijital takip sistemi üzerinden izlenmesine yönelik bir uygulama hayata geçirilmiştir.

Ancak söz konusu uygulama, yalnızca denetim faaliyetlerinin doğrulanması amacını aşmakta; öğretmenlerin görevleri sırasında anlık ve sürekli biçimde izlenmesine imkân tanınarak başta özel hayatın gizliliği olmak üzere birçok temel hak ve özgürlüğü ihlal edebilecek nitelik taşımaktadır.

Anayasa'nın 20'nci maddesinde herkesin özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu ve kişisel verilerin korunmasının temel bir hak olduğu açıkça düzenlenmiştir. Bununla birlikte Anayasa'nın 17'nci maddesi kişinin maddi ve manevi varlığının korunmasını, 42'nci maddesi eğitim hakkını ve 48'inci maddesi çalışma hürriyetini güvence altına almaktadır.

Ayrıca ilgi (a)'da belirtilen 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 4'üncü maddesinde ise kişisel verilerin işlenmesinde hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, belirli ve meşru amaçlarla işlenme, amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkeleri açıkça hüküm altına alınmıştır. Konum verisi, kişisel veri niteliği taşıyan ve korunması gereken hassas bir veri türü olup, bu verilerin sürekli ve sistematik biçimde işlenmesi açık ve kanuni bir dayanak gerektirmektedir.

İlgi (b)'de belirtilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 135'inci maddesinde kişisel verilerin hukuka aykırı olarak kaydedilmesi, 136'nci maddesinde ise kişisel verilerin hukuka aykırı olarak verilmesi veya ele geçirilmesi suç olarak düzenlenmiştir. Bu kapsamda, öğretmenlere ait konum verilerinin açık bir hukuki dayanak olmaksızın, sürekli ve sistematik biçimde izlenmesi ve kayıt altına alınması; kişisel verilerin korunmasına ilişkin ceza hukuku boyutunu da gündeme getirmekte olup, uygulamanın bu yönüyle de ciddi hukuki sakıncalar barındırdığı açıktır.

Mevcut durumda öğretmenlerin denetim faaliyetleri; tutanak, rapor ve yerinde gözlem gibi hukuka uygun yöntemlerle zaten kayıt altına alınabilmekte iken, konum tabanlı sürekli izleme sisteminin zorunlu olmadığı açıktır. Bu nedenle söz konusu uygulama ölçülülük ve veri minimizasyonu ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Öte yandan bu sistem, öğretmenler üzerinde sürekli gözetim baskısı oluşturarak çalışma barışını zedelemekte, mesleki motivasyonu düşürmekte ve öğretmenlik mesleğinin saygınlığına zarar vermektedir. Kamu hizmetinin temel unsurlarından biri olan güven ilkesi, yerini denetim adı altında yapılan sürekli izlemeye bırakmaktadır. Öğretmenlerin görevlerini yerine getirirken potansiyel birer şüpheli gibi değerlendirilmesi kabul edilemez.

Diğer taraftan asıl tartışılması gereken husus, öğretmenlerin nasıl denetleneceği değil; çocukların haftanın dört günü işletmelere yönlendirildiği MESEM uygulamasının bizzat kendisidir. Bu sistem, öğrencilerin eğitim hakkından fiilen uzaklaşmasına ve iş sağlığı ile güvenliği bakımından ciddi risklerle karşı karşıya kalmasına neden olabilmektedir.

Çocuk yaşta iş kazaları, meslek hastalıkları ve eğitimden kopuş gibi ağır sonuçlara yol açabilen bu uygulama, Anayasa'nın 42'nci maddesi ile güvence altına alınan eğitim hakkı ile bağdaşmamaktadır. Devletin çocukları koruma yükümlülüğü çerçevesinde bu hususun yeniden değerlendirilmesi zorunludur.

Teknolojik imkânların kamu hizmetlerinin etkinliği amacıyla kullanılması mümkün olmakla birlikte, bu kullanımın temel hak ve özgürlükleri zedeleyen bir denetim mekanizmasına dönüşmemesi gerekmektedir. Öğretmenlerin kişisel verilerinin izlenmesi, demokratik toplum düzeniyle bağdaşmamaktadır.

Bu itibarla, Mesleki Eğitim Merkezlerinde işletme denetimleri kapsamında uygulanan konum tabanlı dijital takip sistemine derhal son verilmesi, öğretmenlerin denetim faaliyetlerinin hukuka uygun ve ölçülü yöntemlerle yürütülmesinin sağlanması, MESEM uygulamasının çocukların eğitim hakkı ve güvenliği gözetilerek yeniden değerlendirilmesi ve ayrıca konuya ilişkin yapılacak iş ve işlemler hakkında 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında tarafımıza bilgi verilmesi hususunda;

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Ömer ÖZYAVUZ
Genel Başkan Yardımcısı

Levent KURUOĞLU
Genel Başkan